

Jornada sobre bones pràctiques de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies aplicables a ecorègims a les Illes Balears

El 22 de maig de 2025 va tenir lloc la “Jornada sobre bones pràctiques de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies aplicables a ecorègims a les Illes Balears”.

L'esdeveniment es va celebrar al Centre de Capacitació i Experiències Agràries - Sa Granja (Maó, Menorca) i va comptar amb la participació de 40 assistents, entre els quals hi havia: representants i personal tècnic de l'administració regional, Grups d'Acció Local, organitzacions ramaderes, centres de formació, associacions, cooperatives i empreses del sector, així com ramaders i ramaderes del territori i tota entitat interessada en la temàtica objecte d'aquest esdeveniment.

L'esdeveniment va servir per informar sobre els beneficis ambientals que comporta aplicar aquest ecorègim a les explotacions de les persones interessades, així com sobre els aspectes tècnics per a la seva implantació. Al mateix temps, es va crear un espai per a la interacció i el debat mitjançant una taula rodona acompanyada d'una dinàmica participativa.

Imatge 1: Sala d'actes del Centre de Capacitació i Experiències Agràries - Sa Granja, on es va celebrar la “Jornada sobre bones pràctiques de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies aplicables a ecorègims a les Illes Balears”.

FITXA TÈCNICA DE LA JORNADA

- ♦ Jornada sobre bones pràctiques de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies aplicables a ecorègims a les Illes Balears
- ♦ 22 de maig de 9:00 a 17:15 h.
- ♦ **Format Presencial:** Centre de Capacitació i Experiències Agràries- Sa Granja (Maó, Menorca).
- ♦ **Assistents:** Representants de l'administració regional, ramaders i ramaderes, tècnics i tècniques de diferents entitats del sector ramader i persones interessades.
- ♦ Jornada organitzada per la Red PAC amb la col·laboració del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA), el Consell Insular de Menorca i l'Associació Leader Illa de Menorca.

ANTECEDENTS

Una de les principals novetats del [Pla Estratègic de la PAC d'Espanya \(PEPAC\) 2023-2027](#) són els règims aplicats en agricultura i ramaderia a favor del clima i del medi ambient, coneguts com a ecorègims. En aquest sentit, entre les diferents accions de la Red PAC durant el 2025, es troba la programació d'un cicle de jornades territorials per a la promoció i posada en valor de bones pràctiques en agricultura i ramaderia aplicables a aquests ecorègims. L'objectiu principal és donar a conèixer els ecorègims que millor s'adaptin a cada un dels territoris, fomentar-ne l'aplicació, i que agricultors/es, ramaders/es i qualsevol

organització del sector puguin traslladar els seus problemes, dubtes, solucions i experiències en relació a aquestes pràctiques. A càrrec de ponents experts en la matèria a les Illes Balears, es van presentar els aspectes clau en l'aplicació de pràctiques de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies, i es va aportar experiència i visió al voltant d'aquesta pràctica.

Aquesta jornada forma part de la programació del [Cicle de Jornades Territorials de la Red PAC per a la promoció dels ecorègims](#), que es desenvoluparà entre els mesos de maig i octubre de 2025. La finalitat d'aquest cicle és promocionar i posar en valor les bones pràctiques vinculades als ecorègims que millor s'adaptin a cada territori.

OBJECTIUS DE LA JORNADA

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, la [Red PAC](#), la gestió de la qual recau en la Subdirecció General de Planificació de Polítiques Agràries ([Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació](#), MAPA) va organitzar aquesta jornada amb els següents objectius:

- Fomentar l'aplicació de bones pràctiques vinculades a l'ecorègim de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies.
- Difondre els beneficis ambientals que aporten els ecorègims, en concret els relacionats amb el pasturatge extensiu en pastures mediterrànies.
- Donar a conèixer de primera mà els requisits que cal complir per poder acollir-se a aquest tipus d'ecorègim, així com els aspectes tècnics per a la seva implantació.
- Intercanviar experiències i resoldre dubtes concrets sobre l'aplicació d'aquesta pràctica.
- Difondre, a través de les eines de comunicació de la Red PAC, les bones pràctiques vinculades als ecorègims que s'estan aplicant a les Illes Balears.

DESENVOLUPAMENT DE LA JORNADA

La jornada, dinamitzada per l'Antena Territorial de la Red PAC per a les Illes Balears i Catalunya, **Gemma Pons Solé**, es va inaugurar amb la participació de representants institucionals que van destacar la rellevància dels ecorègims en l'actual marc de la PAC 2023-2027 i la seva aplicació concreta en el context balear.

Alicia Martí Pons, directora insular d'Economia al Consell Insular de Menorca, va obrir l'acte agraïnt la col·laboració de les entitats participants, posant en valor el treball conjunt desenvolupat amb el Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) i la implicació del territori en l'organització de l'esdeveniment.

Imatge 2: (D'esquerra a dreta): Gemma Pons Solé, Alicia Martí Pons i Francisco José Fernández-Gayol.

Francisco José Fernández-Gayol, en representació de la Subdirecció General de Planificació de Polítiques Agràries del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, va presentar les línies generals d'actuació de la Red PAC. Va destacar la seva funció com a punt de trobada per a entitats i professionals del medi rural, orientada a facilitar la implementació del [Pla Estratègic de la PAC](#) en un país tan divers com Espanya. També va subratllar la importància d'assegurar el relleu generacional, l'empoderament de les dones rurals i la sostenibilitat econòmica de l'activitat agrària.

En la seva intervenció, també va celebrar la nombrosa presència de dones joves entre el públic assistent, i va repassar les principals activitats desenvolupades per la Red PAC el 2024, així com les previstes per al 2025, en les quals va destacar l'obertura de la convocatòria dels Premis d'Inspiració Agrària i Rural, [ARIA 2025](#), que visibilitzen i premien projectes rurals europeus.

El bloc inaugural va concloure amb la intervenció de **Gemma Pons Solé**, que va presentar breument el paper de les Antenes Territorials com a eina d'adaptació de les activitats de la Red PAC a la realitat específica de cada territori. En la seva intervenció es va valorar la importància del treball en xarxa i de les jornades com a espais de connexió i intercanvi.

ESPAI DE PONÈNCIES: CONDICIONS PER A L'OBTENCIÓ DE L'AJUDA, ASPECTES TÈCNICS I BENEFICIS MEDIAMBIENTALS

A continuació, **Miquel Pizà**, Cap del Servei de Delegacions Comarcals del FOGAIBA, va exposar els aspectes normatius i tècnics de l'ecorègim de pasturatge extensiu. Va detallar els requisits per acollir-se a aquesta ajuda voluntària vinculada a pràctiques agroambientals, com ara la gestió sostenible del pasturatge, la càrrega ramadera ajustada o la identificació de superfícies permanents i temporals.

Imatge 3: Presentació de Miquel Pizà (FOGAIBA), que mostra la gran acollida de les dues últimes campanyes de la PAC a l'ecorègim de pasturatge extensiu a Menorca.

En la seva presentació, també es va referir als sistemes de classificació d'explotacions, als requisits de l'agricultor actiu i als criteris per al càlcul de les ajudes. En aquest punt, des del públic assistent es va proposar la necessitat d'adaptar certs requisits o indicadors –com la pluviometria, entre d'altres– a les condicions específiques de les Balears. La seva intervenció va finalitzar destacant els reptes que encara s'han d'abordar per a una millor aplicació de l'ecorègim a l'arxipèlag.

Durant la segona part de la jornada, es van oferir dues ponències clau que van tractar els fonaments ecològics i les experiències pràctiques associades a l'ecorègim de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies.

El primer a intervenir en aquest bloc va ser **Eduard Pla**, doctor en ecologia i investigador al [Centre d'Investigació Ecològica i Aplicacions Forestals](#) (CREAF), que va presentar una visió integral sobre el paper del pasturatge en els paisatges rurals mediterranis. Va explicar que aquests paisatges són el resultat d'una llarga interacció entre l'activitat humana i el medi natural, especialment rellevant en contextos insulars com el de Menorca. Va subratllar la necessitat de mantenir una “relació virtuosa” entre ambdues dimensions per assegurar la seva sostenibilitat ecològica.

Imatge 4: Eduard Pla, doctor en ecologia i investigador del CREAF durant la seva ponència.

En la seva intervenció, va destacar que les pastures mediterrànies són sistemes complexos la biodiversitat i la capacitat de resiliència dels quals depenen del tipus de maneig aplicat. Va assenyalar que la intensificació en zones més productives i l'abandonament en d'altres han generat desequilibris al territori. També va abordar l'impacte del canvi climàtic, identificant alteracions en la distribució de les precipitacions i en la freqüència d'esdeveniments extrems com a factors que comprometen l'equilibri ecològic.

Eduard Pla va compartir resultats de projectes d'investigació, com el [LIFE MIDMACC](#), centrats en estratègies d'adaptació al canvi climàtic a través de la recuperació de pastures, la gestió planificada de la càrrega ramadera i la implementació de sistemes de pasturatge rotacional. Va destacar que els sistemes diversos i complexos tenen una major capacitat de recuperació davant les pertorbacions, cosa que els converteix en una eina eficaç per reforçar la resiliència del medi rural.

Per la seva banda, **Magdalena Adrover**, tècnica especialista en ramaderia ecològica a l'[Associació de la Producció Agrària Ecològica de Mallorca](#) (APAEMA), va presentar experiències pràctiques d'implantació de plans de pasturatge extensiu amb maneig holístic en explotacions de les Illes Balears. Va exposar la importància de dissenyar i monitoritzar adequadament les rotacions dels animals, adaptant-les a la càrrega ramadera, l'estacionalitat i l'evolució de la vegetació.

Així mateix, va posar èmfasi en com aquestes pràctiques afavoreixen la regeneració del sòl, la captura de carboni, la biodiversitat vegetal i l'equilibri de l'ecosistema. Va recalcar que un bon pla de pasturatge no només millora la productivitat i la salut del bestiar, sinó que també redueix costos derivats de la suplementació i del maneig sanitari. Així mateix, va ressaltar la necessitat de millorar la definició de "pasturatge extensiu" en l'actual PAC, per donar una resposta real als objectius ambientals d'aquest ecorègim.

Imatge 5: Exemple de pasturatge rotacional a la presentació de **Magdalena Adrover**, tècnica especialista en ramaderia ecològica a APAEMA.

Ambdues ponències van coincidir en la necessitat de combinar el coneixement científic amb el saber pràctic, destacant que el pasturatge extensiu ben gestionat és una via eficaç per afrontar els reptes ecològics, econòmics i socials del medi rural balear.

DINÀMICA PARTICIPATIVA

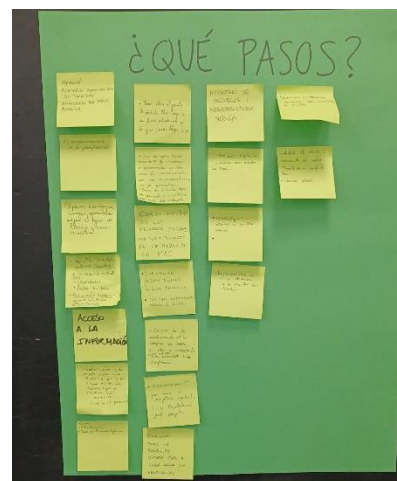
Abans d'iniciar la taula rodona es va dur a terme una dinàmica participativa que va servir per introduir aquesta secció.

L'objectiu de la dinàmica va ser conèixer les dificultats que han tingut les persones assistents en la implantació de l'ecorègim en les seves explotacions i les possibles solucions que es podrien plantejar per superar aquests obstacles. Durant la dinàmica es va treballar en quatre grups d'aproximadament 10 persones cadascun. A cada grup se li van plantejar quatre preguntes clau, una per a cada bloc temàtic, relacionades amb la implementació d'aquesta pràctica de l'ecorègim.

Segons la metodologia emprada per cada grup, en alguns casos es van recopilar de forma consensuada les idees en notes adhesives (post-its), mentre que en d'altres, cada participant va anotar individualment la seva aportació. Posteriorment, totes les notes es van agrupar i analitzar de manera col·lectiva. D'aquesta manera, es van recollir les següents idees:

1. Quins passos s'han de seguir per implementar la pràctica de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies?

- Una **formació** sòlida i diversa es va destacar com un primer pas crucial per a la correcta aplicació de la pràctica. No només impartir coneixements bàsics i teòrics, sinó també oferir **capacitació pràctica i especialitzada**, adaptada a la normativa vigent i a les particularitats del sector ramader en aquest territori. Es va mencionar la importància que la formació sigui accessible i es difongui àmpliament, permetent als usuaris adquirir les eines i el coneixement necessaris per desenvolupar projectes exitosos i assegurar-ne la sostenibilitat a llarg termini.
- Abans de qualsevol implementació o canvi, és indispensable realitzar un **diagnòstic i planificació** exhaustius. Això inclou una anàlisi detallada del territori i del mercat, dels recursos existents a l'explotació i de les necessitats del ramader/a. Aquesta informació permetrà establir un punt de partida, uns objectius realistes i una fulla de ruta efectiva. Aquesta planificació pot requerir un servei d'acompanyament o **assessorament**.
- Un altre element clau per a la bona implementació d'aquest ecorègim és la **sensibilització** sobre els valors del pasturatge extensiu. És vital donar a conèixer la pràctica i promoure la seva acceptació tant a nivell social com legal. A més, s'ha de treballar en la **consolidació** del programa dels ecorègims dins dels futurs períodes de programació de la PAC, per assegurar-ne la continuïtat i l'impacte.

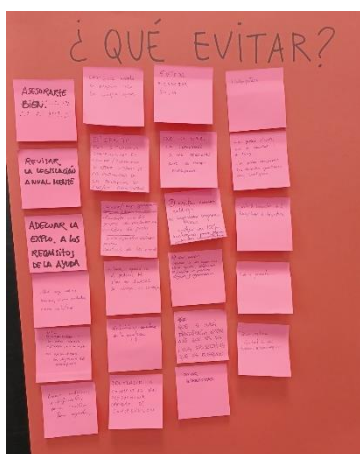

Imatge 6: Informació recollida en el Bloc 1 de la dinàmica participativa.

2. Què hem d'evitar en la implementació d'aquesta pràctica?

- Es va mencionar que no haurien de ser les explotacions les que adaptin la pràctica en funció de l'ajuda. Al contrari, es va ressaltar la necessitat de millorar l'**adequació dels requisits** de l'ajuda segons la realitat de l'explotació, així com el context de les Illes Balears.
- En relació amb la pròpia pràctica del pasturatge extensiu en pastures mediterrànies, es va recordar la importància d'**evitar el sobrepasturatge** per tal de complir amb els beneficis ambientals de la pràctica. Així mateix, es va esmentar que els requisits actuals de l'ecorègim (càrregues ramaderes, temps de descans...) dificulten evitar aquest sobrepasturatge.
- És important **evitar la ineficiència en el control** i el seguiment de les activitats. No dur un registre adequat d'on pasturen els animals, no controlar la quantitat de bestiar per pastura, o no establir mecanismes clars per al control dels beneficiaris pot dificultar l'assoliment dels objectius plantejats.

- També es va comentar que s'hauria d'evitar, per part de l'administració, la **complexitat administrativa i l'excés de burocràcia** que dificulten l'accés i la gestió de l'ajuda. Cal evitar condicions de lectura poc clara, així com la manca d'informació. La simplificació dels tràmits i la provisió d'una assistència clara són essencials perquè les persones sol·licitants no se sentin desbordades i puguin accedir als recursos amb facilitat.

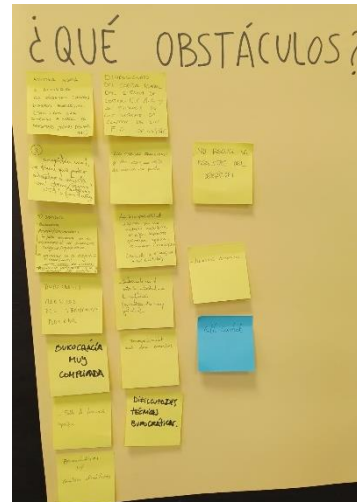
Imatge 7: Informació recollida en el Bloc 2 de la dinàmica participativa.

3. Quines barreres dificulten l'aplicació d'aquesta pràctica?

- Un dels obstacles més prominents és la **burocràcia excessiva i la complexitat de l'entramat administratiu i legal**. Això es manifesta en les dificultats tècniques o el desconeixement de la normativa de la PAC. La manca d'accés a informació precisa i la dificultat per complir amb els requisits administratius poden desmotivar els potencials beneficiaris.
- Igualment, es va esmentar com a obstacle la **impossibilitat de sol·licitar diferents ecorègims** en una explotació que dugui a terme diverses pràctiques agroecològiques en una mateixa superfície, i la contradicció

que això suposa amb els objectius ambientals plantejats.

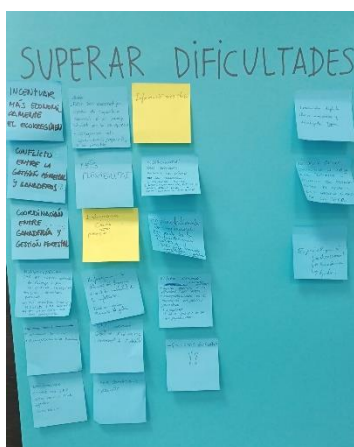
- La **manca de formació específica i d'informació clara** sobre el contingut i abast d'aquesta pràctica representa una barrera important. Sense un coneixement adequat i accessible, els potencials beneficiaris no poden comprendre plenament com aplicar l'ajuda, quins beneficis poden obtenir o com superar els desafiaments tècnics. Això genera incertesa i dificulta la participació activa.
- Finalment, la **limitació de recursos financers i l'existència de prejudicis** actuen com a obstacles considerables. Pel que fa als prejudicis existents, poden ser barreres socials o culturals per a l'acceptació i la implementació de noves pràctiques, que poden afectar la percepció i la disposició a adoptar noves formes de gestió ramadera.

Imatge 8: Informació recollida en el Bloc 3 de la dinàmica participativa.

4. Com podem superar aquestes barreres/dificultats?

- Per superar els obstacles, és essencial fomentar la **coordinació i col·laboració** entre els actors implicats (entitats, administració...). Això implica generar consensos, establir comitès de gestió o consulta, i promoure la integració d'interessos mitjançant la incidència política.
- Un pilar fonamental per superar les barreres és la introducció d'una major **flexibilitat en la normativa** i els mecanismes de l'ajuda. És crucial que la regulació permeti una **adaptació** real a cada cas concret i a les particularitats del territori, incentivant econòmicament els ajustaments necessaris. La possibilitat de revisar i modificar el marc regulador en el futur garantirà que les ajudes es mantinguin pertinents i eficaces.
- Facilitar l'**accés a la informació** sobre aquestes ajudes és fonamental, i això està intrínsecament lligat a l'adaptació i **comprensió del marc legal** i regulador. S'han d'establir mecanismes clars per a la informació i les formalitats administratives. Això és essencial per garantir una aplicació fluida i conforme a la normativa.

Imatge 9: Informació recollida en el Bloc 4 de la dinàmica participativa.

TAULA RODONA

La taula rodona va ser moderada per **Joan Josep Coll**, director gerent del FOGAIBA, i va reunir diversos protagonistes implicats en la pràctica i promoció del pasturatge extensiu a les Illes Balears:

Imatge 10: Taula Rodona (D'esquerra a dreta): Joan Josep Coll (FOGAIBA), Alize Foulon, Gabriel Seguí, Josep Sánchez i Paco Rubio.

En **Paco Rubio**, secretari tècnic de l'[Observatorio del Pastoralismo Extensivo en el Mediterráneo \(OPEM\)](#), va destacar el paper d'aquesta entitat supraautonòmica com a plataforma tècnica i d'incidència política, subratllant el seu lema: “*A los corrales hay que llegar dando, no pidiendo*”, en referència al suport que l'OPEM vol oferir al sector.

En **Josép Sánchez**, jove ramader de caprí ecològic a [Formatges Sa Cabreta](#) (Mallorca), va compartir l'experiència i trajectòria del seu projecte de pastoralisme i formatgeria a la Serra de Tramuntana, així com els reptes de compatibilitzar producció, conservació del paisatge i rendibilitat econòmica.

La **Alize Foulon**, jove ramadera ecològica d'oví a la finca Sa Tanca (Eivissa), va presentar el seu projecte de recuperació de l'ovella de raça autòctona eivissenca i l'aposta per una explotació agrícola i ramadera familiar basada en la diversificació i la sostenibilitat.

En **Gabriel Seguí**, ramader menorquí de bestiar boví a les finques de [Sa Boval](#) i Son Gall, va presentar les virtuts de la raça autòctona “vermella menorquina” i va posar l'accent en la gestió pràctica del pasturatge rotacional holístic, la monitorització de les pastures i els reptes del relleu generacional.

Durant l'intercanvi, van sorgir reflexions clau entorn de diversos eixos:

Necessitat de suport estructural i tècnic:

Els participants van coincidir en la necessitat urgent de simplificar la gestió de les ajudes de la PAC, així com de comptar amb figures d'acompanyament tècnic, com els antics agents d'extensió agrària. Es va proposar fins i tot la creació d'una figura específica d'agent de desenvolupament rural, que actuï com a enllaç entre l'administració i el territori.

Barreres administratives i manca de reconeixement del model extensiu:

Es va denunciar la manca de criteris clars per definir què s'entén per “pasturatge extensiu”, cosa que genera inseguretat jurídica i desigualtats entre territoris o fins i tot entre beneficiaris de la mateixa ajuda que duen a terme tipus de maneig diferents. Igualment, es va alertar sobre la poca visibilitat del valor ambiental i social d'aquest model, en comparació amb altres de més intensius.

Experiències concretes de pasturatge rotacional:

Diversos participants de la taula rodona van explicar com apliquen sistemes de pasturatge planificat, amb divisions de parcel·les, rotacions curtes i períodes de descans vegetatiu per garantir la regeneració del sòl. Van subratllar els beneficis en termes de biodiversitat, fertilitat i reducció de costos, tot i reconèixer la necessitat de més suport per a la formació i la digitalització.

Accés a la terra i dificultats per a joves ramaders:

Es va posar sobre la taula el problema de la manca de base territorial, especialment greu en contextos insulars, i es va insistir que les polítiques públiques

han de facilitar l'accés a terres públiques infrautilitzades per a nous projectes ramaders, per garantir així el relleu generacional del sector.

Marca de qualitat per a productes extensius:

Des de l'OPEM es va plantejar la necessitat de crear una marca de qualitat diferenciada per als productes provinents del pasturatge extensiu, que permeti visibilitzar-ne el valor afegit i facilitar-ne la comercialització, tant en mercats locals com a la Península.

Resiliència i compromís a llarg termini:

El debat va concloure amb una crida a reconèixer la perseverança del sector ramader extensiu com un valor en si mateix. Es va remarcar que la resiliència del model no depèn només de la capacitat tècnica o econòmica, sinó de l'arrelament al territori, el coneixement tradicional i el compromís vital de les persones que el practiquen.

Imatge 11: Taula Rodona, dinamitzada per Joan Josep Coll (FOGAIBA).

VISITA A LA FINCA D'ALGENDARET NOU

Situada a pocs quilòmetres de Maó, [Algendaret Nou](#) és una finca familiar pionera en agricultura ecològica a l'illa de Menorca, certificada des de l'any 1998. Amb una llarga tradició familiar i actualment gestionada per en Raül Gonyalons i la Marisa Pons, aquesta finca ha evolucionat cap a un model de diversificació productiva que integra ramaderia, agricultura i elaboració artesanal, tot sota pràctiques sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.

Imatge 12: Visita a la Finca d'Algendaret Nou.

Algendaret Nou aplica tècniques d'agricultura regenerativa, incloent-hi el pasturatge dirigit de vaques, ovelles, cabres, porcs i gallines, pràctiques que milloren la fertilitat del sòl i la biodiversitat. A més, aposten per les races autòctones i elaboren adobs i biofertilitzants propis per nodrir la terra i millorar la productivitat.

Durant la visita, les persones assistents van poder conèixer la història de l'explotació, així com veure les pastures i els animals, la sala de munyir, les cambres de maduració de la sobrassada i del formatge, així com l'obrador artesà de fleca tradicional. Tot plegat acompanyat de les valuoses explicacions de la Marisa i en Raül.

Entre els productes destacats d'Algendaret Nou hi trobem:

- Formatge de llet crua de vaca “vermella menorquina”, reconegut per la seva qualitat i gust.

- Carn de vedella, xai i cabrit, procedents d'animals criats en pastura extensiva.
- Embotits artesanals, com la sobrassada elaborada amb porc negre alimentat amb recursos de la pròpia finca.
- Ous de gallines de pastura i verdures de temporada cultivades a l'hort ecològic.
- Productes de fleca i rebosteria tradicionals elaborats a l'obrador artesà.

Gràcies a la seva participació en el programa de Custòdia Agrària, una iniciativa del GOB Menorca, la finca disposa actualment d'un galliner mòbil que va cridar l'atenció dels visitants. Aquesta infraestructura està dissenyada per facilitar la itinerància de les gallines pel terreny, promovent la regeneració del sòl, la recuperació de les gallines de raça menorquina i l'obtenció d'ous de qualitat.

Imatge 13: Visita a la Finca d'Algendaret Nou.

Aquesta visita a Algendaret Nou va exemplificar com la diversificació i les pràctiques agroecològiques poden conviure amb la producció d'aliments de gran qualitat, contribuint al desenvolupament sostenible del medi rural a Menorca.

REFLEXIONS FINALS

La jornada organitzada per la Red PAC va permetre avançar en l'anàlisi i la posada en comú d'experiències relacionades amb la implementació de l'ecorrègim de pasturatge extensiu en pastures mediterrànies, en el marc del Pla Estratègic de la PAC i en el context territorial de les Illes Balears. A través de les diferents intervencions institucionals, tècniques i pràctiques, es va generar un espai de treball orientat a identificar oportunitats, reptes i propostes de millora en relació amb aquesta pràctica agroambiental.

Durant la sessió tècnica, es van presentar els fonaments normatius i ecològics de l'ecorrègim, així com els beneficis associats en termes de sostenibilitat ambiental, biodiversitat, gestió del sòl i adaptació al canvi climàtic. Així mateix, es va posar de relleu la necessitat d'adaptar els indicadors de seguiment a les particularitats d'aquest territori insular.

Igualment, la dinàmica participativa va facilitar l'intercanvi de perspectives entre les persones assistents, que van identificar els principals passos per a l'aplicació de l'ecorrègim, els errors a evitar, els obstacles més freqüents i les possibles estratègies per superar-los. Aquestes aportacions van contribuir a enriquir el posterior debat de la taula rodona, on es van exposar casos concrets d'aplicació i es van analitzar aspectes clau com la viabilitat econòmica, la planificació tècnica i el paper de les polítiques públiques.

Finalment, la visita a la finca Algendaret Nou va permetre observar in situ un exemple de diversificació i gestió integral d'una explotació basada en principis agroecològics, amb integració de diferents espècies ramaderes, producció hortícola, elaboració pròpia i comercialització directa.

En conjunt, la jornada va posar de manifest el potencial del pasturatge extensiu com a instrument per a una gestió agrària sostenible i resiliència, alhora que va assenyalar la necessitat de seguir reforçant

l'acompanyament tècnic, la visibilitat del model extensiu i la coordinació entre administracions, sector i territori.

ORGANITZA: RED PAC

La **Red PAC** és el punt de trobada que connecta totes les persones i entitats relacionades amb el medi rural i amb l'activitat agrària, amb l'objectiu de difondre i vetllar pel compliment dels objectius del Pla Estratègic de la PAC d'Espanya. Alhora, té com a finalitat sensibilitzar la població sobre la importància que tenen el medi rural i el sector agrari per al nostre present i futur.

La unitat responsable de la Red PAC és la Subdirecció General de Planificació de Polítiques Agràries, dins de la Secretaria General de Recursos Agraris i Seguretat Alimentària del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

#RuralVitalSostenible